

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PACHOLEŃ

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Kocię to młode kota, łosię to młode łosia, orlą to młode orła, a PACHOLEŃ? Czy PACHOLEŃ to „dziecię pachoła”? Tak. PACHOLEŃ, czyli chłopię, to dosłownie – strukturalnie – „dziecię pachoła”. PACHOŁ albo PACHÓŁ natomiast to nie zgrubienie od PACHOLEK, tylko stary, rodzimy wyraz, który w niezdrobniałej postaci zachował się tylko jako osobowa nazwa własna (nazwiska Pachoł, Pachół). Oznaczał – w zależności od regionu – ‘mężczyzna’, ‘chłop’ lub ‘wojownik’. Zdrobnienia utworzone od tego wyrazu wyspecjalizowały się w odrębnych znaczeniach: PACHOLEK ‘sługa, parobek, czeladnik’, choć dawniej również ‘młodzieniec, chłopak’ albo ‘syn’, a PACHOLIK – ‘chłopiec, chłopak, podrostek’. U Reja, Paska i Naruszewicza znajdziemy też bardziej podniosłe słowo PACHOLEC i zdrobniałe od niego PACHÓLCZYK. Pamiętajmy, że synonimem PACHOLEŃCIA jest CHŁOPIĘ, a nie neutralne płciowo DZIECIĘ, nie używajmy więc słowa PACHOLEŃ w odniesieniu do małej dziewczyneczki ani też – będąc kobietą – nie wspominajmy, że znamy coś od pacholeństwa...